

Obsah

1	ÚVOD.....	7
2	DEFINOVANIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	9
2.1.	Pojmy z oblasti vodnej dopravy.....	9
2.2.	Pojmy z oblasti krízového manažmentu	12
2.3.	Čiastkový záver.....	15
2.4.	Kontrolné otázky.....	15
3	PRÁVNE AKTY	17
3.1.	Zákon č. 338/2000	17
3.1.1.	Plavebné opatrenia.....	18
3.1.2.	Smernica č. 3/2014	19
3.2.	Zákon č. 364/2004	19
3.3.	Zákon č. 387/2002	20
3.4.	Vyhláška Ministerstva ŽP 100/2005	20
3.5.	Výnos č. 1740/M – 2001.....	20
3.6.	Čiastkový záver.....	23
3.7.	Kontrolné otázky.....	23
4	MIMORIADNE UDALOSTI NA VODNÝCH CESTÁCH	25
4.1.	Historický prehľad	26
4.1.1.	Havária pri tankovaní cez plniace zariadenie Slovnaft, rok 2012.....	26
	Priebeh odstraňovania následkov mimoriadnej udalosti	31
4.1.2.	Kontajnery s nebezpečným obsahom v Rýne, rok 2007	36
4.1.3.	Únik kyseliny sírovej z tankera do rieky Rýn, rok 2011.....	37
4.1.4.	Havária výletnej a vyhlídkovej lode v Maďarsku, rok 2019.....	38
4.2.	Typy mimoriadnych udalostí	39
4.3.	Ekologické havárie na vodných cestách	41
4.3.1.	Klasifikácia ekologických havárií na vodných cestách	42
4.4.	Čiastkový záver.....	43
4.5.	Kontrolné otázky.....	43

5 POSTUPY PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI NA VODNEJ CESTE	45
5.1. Využitie riečnych informačných služieb.....	51
5.2. Materiálne - technické zabezpečenie pre mimoriadne udalosti na slovenskom úseku Dunaja.....	54
5.2.1. Vozidlá	54
5.2.2. Plavidlá.....	56
5.3. Postupy pri likvidácii ekologických havárií.....	62
5.4. Súčasný stav odstraňovania škodlivín z toku.....	67
5.5. Výsledok odborného vyšetrovania plavebných nehôd.....	69
5.6. Čiastkový záver.....	70
5.7. Kontrolné otázky.....	71
6 FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE VZNIK MIMORIADNYCH UDALOSTÍ NA VODNÝCH CESTÁCH.....	73
6.1. Ľudský faktor	73
6.1.1. Únava.....	75
6.1.1.1. Faktory spôsobujúce únavu	76
6.1.1.2. Prevencia zmierňovania únavy.....	78
6.1.2. Posádka a jej kompetencie.....	79
6.1.2.1. Metodika hodnotenia kvality posádok vnútrozemských plavidiel	79
6.2. Environmentálne faktory	82
6.2.1. Počasie.....	82
6.2.2. Hydrologické faktory.....	83
6.2.3. Tvorba prírodných prekážok.....	84
6.2.4. Teplotný a ľadový režim.....	84
6.2.5. Vodný stav.....	85
6.3. Povaha nákladu	85
6.3.1. Nebezpečný náklad.....	85
6.3.1.1. Fyzikálne vlastnosti nebezpečných látok	86
6.3.1.2. Chemické vlastnosti nebezpečných látok	90
6.4. Plavidlo	92
6.4.1. Poruchy na lodných zariadeniach	93

6.4.2.	Poruchy kormidlového ústrojenstva	93
6.4.3.	Poruchy kotvového ústrojenstva.....	94
6.4.4.	Poruchy vyvážovacieho ústrojenstva.....	94
6.4.5.	Poruchy navigačných zariadení	95
6.5.	Čiastkový záver.....	95
6.6.	Kontrolné otázky.....	96
7	RIZIKÁ VO VNÚTROZEMSKÉJ PLAVBE	97
7.1.	Definovanie rizík	97
7.1.1.	Posúdenie bezpečnosti rizika.....	101
7.1.2.	Opatrenia na zníženie alebo odstránenie rizika.....	101
7.2.	Úrovne rizika	101
7.2.1.	Všeobecne prijateľné riziko.....	103
7.2.2.	Prípustné riziko.....	104
7.2.3.	Neprijateľná úroveň rizika.....	105
7.3.	Posudzovanie rizika	105
7.3.1.	Identifikácia rizika.....	105
7.3.2.	Analýza rizík.....	106
7.3.3.	Hodnotenie rizika	106
7.3.4.	Zaobchádzanie s rizikom	107
7.4.	Metódy posudzovania rizík.....	109
7.4.1.	Všeobecné metódy.....	109
7.4.1.1.	<i>Analýza kontrolným zoznamom (Checklist Analysis)</i>	109
7.4.1.2.	<i>Analýza „Čo sa stane, keď“ (What If Analysis– WI)</i>	109
7.4.1.3.	<i>Štúdia nebezpečenstva a prevádzkyschopnosti (Hazard and Operability -Analysis HAZOP)</i>	110
7.4.1.4.	<i>Analýza porúch a ich dôsledkov (Failure Mode and Effect Analysis - FMEA)</i> ..	111
7.4.1.5.	<i>Analýza stromu porúch (Fault Tree Analysis – FTA)</i>	111
7.4.1.6.	<i>Analýza nebezpečenstva (Hazard Analysis – HAZAN)</i>	112
7.4.1.7.	<i>Analýza stromu udalostí (Event Tree Analysis - ETA)</i>	112
7.4.1.8.	<i>Analýza príčin a následkov (Cause Consequence Analysis – CCA)</i>	112
7.4.1.9.	<i>Diagram príčin a následkov</i>	113
7.4.1.10.	<i>Matica rizík</i>	114

Bezpečnostné postupy pri vzniku mimoriadnych udalostí vo vnútrozemskej plavbe

---

7.4.2.	Metódy odhaľovania ľudských zlyhaní	116
7.4.2.1.	<i>Human Factor Analysis and Classification System (HFACS)</i>	116
7.4.2.2.	<i>Metóda Swiss Cheese</i>	117
7.5.	Prijímanie preventívnych opatrení	123
7.6.	Čiastkový záver.....	126
7.7.	Kontrolné otázky.....	127
8	ZÁVER	129
	POUŽITÁ LITERATÚRA	131
	Dodatočné zdroje:	134
	PRÍLOHY	135